

OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET

Regjeringens satsing på norsk fornybar energi – vannkraftens rolle i et klimaperspektiv

Olje- og energiminister Åslaug Haga
EBL, NVE og Bellona seminar
5. mai 2008 - Oslo

Dagens situasjon

Verden

- 2 hovedutfordringer
  - Verden trenger energi
  - Utslippene av klimagasser øker

Europa

- EU har tatt initiativ
  - 20/20/20 innen 2020

Norge

- Energiomlegging: vind, vann, biomasse, grunnvarme etc.
- Unik situasjon - kompetanse på fornybar kraftproduksjon både i privat og offentlig sektor

Utvikling av fornybar energi

- Enova
- Økonomiske og regulatoriske virkemidler
- Forskning og utvikling
- Rammevilkår

Enova

- Samlet mål for energisparing og ny miljøvennlig energi på 12 TWh innen 2010
  - Vannbåren varme på 4 TWh og vindkraft 3 TWh minimumsmål
- Grunnfondet
- Satsingsområder
  - oppvarming i husholdninger
  - infrastruktur for fjernvarme
  - vindkraft
  - energieffektive bygg

Økonomiske og regulatoriske virkemidler

- Forbud mot oljekjel i nybygg
- Påbud om fleksible energisystemer i offentlige bygg
- Avgifter
  - svovelutslipp
  - NOx
  - klimagassutslipp
  - CO2-kvoter
- Standarder og merkeordninger
- Energikrav til nye bygg
- Energimerking av bygninger
- Fjerne ordning med utkoblbar kraft

Energi21-strategien

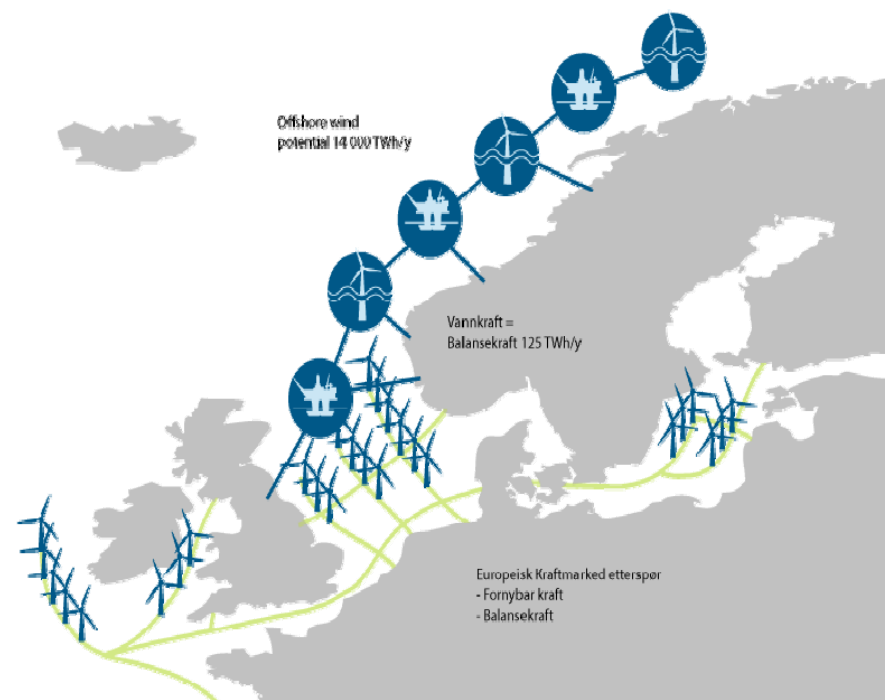
- En samlende strategi for FoU innenfor energisektoren
- Formål: Samordnet, effektiv og styrket FoU-innsats
- Samarbeid mellom myndighetene, forskningsinstitusjoner og energinæringen
- Prioriterte FoU-områder
  - energieffektivisering
  - klimavennlig kraft – offshore vindkraft
  - bioenergi
  - energisystem - infrastruktur
  - rammebetingelser
- OED oppnevner styre for Energi21

- en samlende FoU-strategi for energisektoren

Klimaforliket

- FoU på fornybare energikilder og karbonfangst og -lagring
  - økes med 70 mill. kr. i RNB 2008
  - økes med 300 mill. kr. i 2009
  - skal være min. 600 mill. kr. i 2010
- Opprette demoprogram for fornybare energiteknologier offshore
  - 150 mill. kr. i 2009

Status støttesystem fornybar energi

- Elstøtteordningen lagt på is
  - utfordrende notifisering
  - utfordrende finansiering
- Investeringsstøtteordning (Enova)
  - er forbedret og vil benyttes til ordning med grønne sertifikater er på plass
- Nytt vindkraftprogram lansert 21. april

Grønne sertifikater

- Før jul i 2007 ble det igjen tatt kontakt med svenske myndigheter for å se på muligheten for et felles grønt sertifikatmarked for fornybar energi.
- Samtalene er i en tidlig fase
- EUs forslag til fornybardirektiv og mål for fornybar energi vil gi viktige føringer for arbeidet med sertifikatene

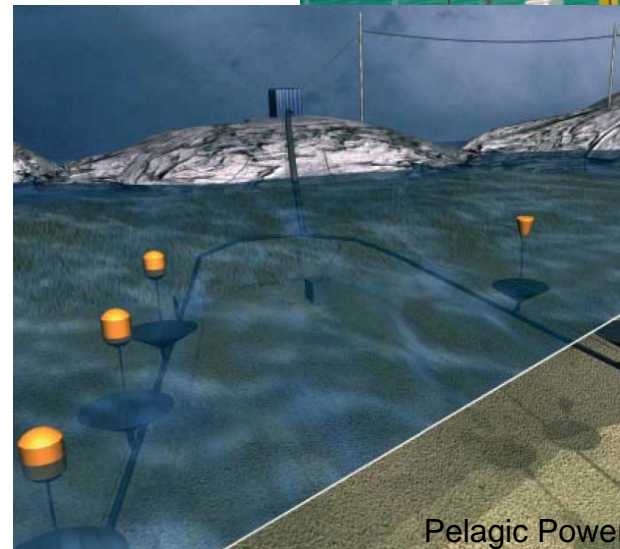
Bioenergistrategien

- Strategien lagt fram 1. april
- Dobling av bioenergiutbygging; 14 nye TWh bioenergi innen 2020
- Nye tiltak:
  - Forum for bioenergi opprettes
  - Krav om energi- og klimaplaner i alle kommuner innen 1.1.2010
  - Påbud om redusert nettleie ved utkoblbart forbruk fjernes i 2009
  - 100 mill. til tilskuddsordning for husholdninger
  - Støtteordninger til infrastruktur fjernvarme og lokale varmesentraler

Havbasert kraftproduksjon

- Strategi for energiproduksjon til havs
- Energirådet avgir rapport i mai
- OED avklarer lovgrunnlag for konsesjon
- Nytt demo-program på 150 mill. kroner

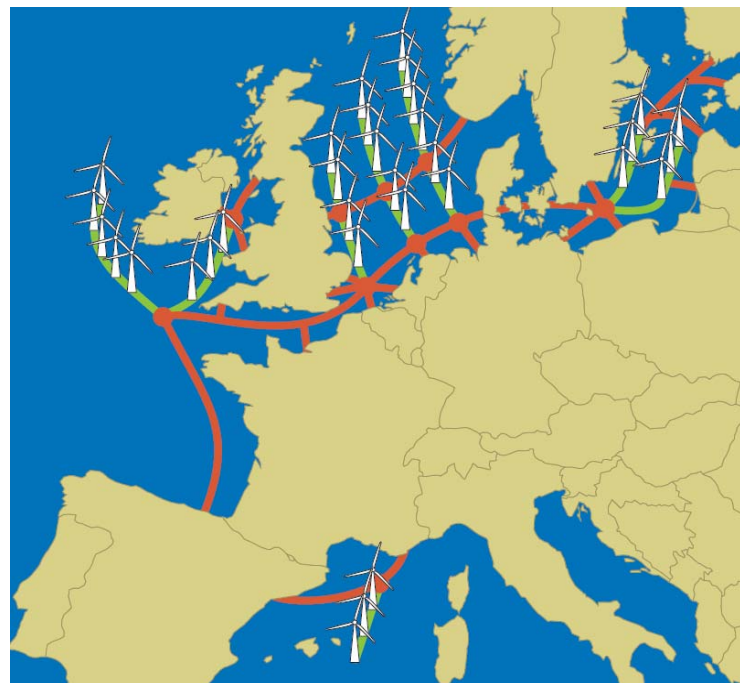

Hva betyr dette for vannkraften?

- Ny uregulert produksjon $\leftrightarrow$ fleksibel vannkraft
- Incentiver og rammebetingelser
- Nett
- Konesesjonsbehandling
- Revisjon – O/U
- Miljøvirkninger – globalt/lokalt

Uregulerbar vind -> fleksibelt vann

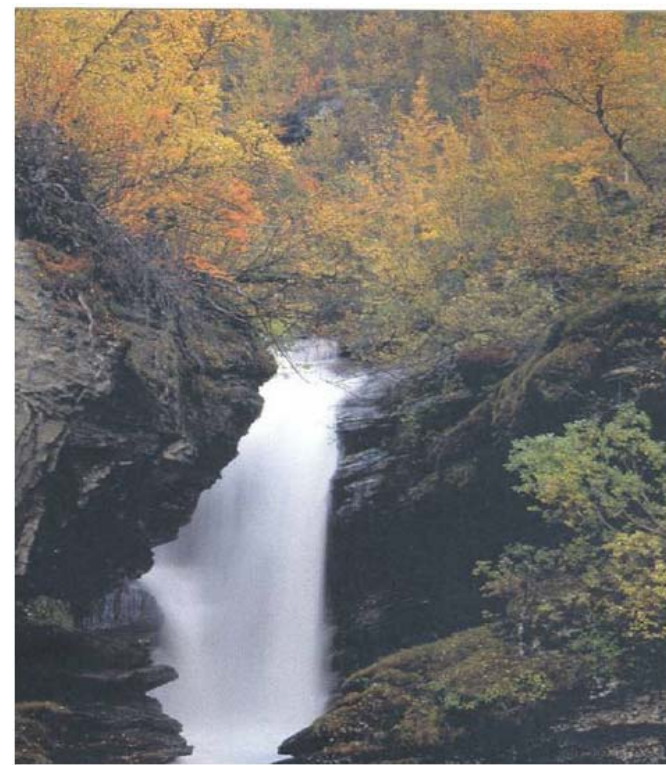
- Vekst i fornybar energi
  - mye uregulerbar kraft
  - utveksling mellom land
- Muligheter for norsk vannkraft
  - Verdien av fleksibilitet øker
  - Annen kjøring av dagens vannkraftverk?
  - Muligheter for O/U
- Balansert tilnærming
  - Utvikling av produksjon og nett
  - Virkninger for lokalmiljø
  - Verden av norsk vassdragsnatur

Kart: Airtricity

Investeringsincentiver

- I RNB vil det bli lagt frem vurdering av incentivene til utbygging av miljøvennlig fornybar energi – spesiell fokus på småkraft
- Regjeringen vurderer tiltak for å fjerne skattemessige hindringer mot fornuftige opprustnings og utvidelsesprosjekter.

Utvikling av overføringsnett

- Samfunnsmessig rasjonell utvikling og utbygging av overføringsnett
- Nettilknytning til kontinentet
  - NorNed snart i drift
- Offshore kraftnett
  - Statnett vurderer muligheter og utfordringer

Konsesjonsbehandlingen

- Virkninger for allmenne interesser
- Grundig prosess der fordeler og ulemper avveies etter en helhetlig vurdering
- Også ulike miljøverdier må veies mot hverandre

Konsesjonsbehandlingen

- NVEs prioriterer ny produksjon som raskt kan bidra til styrking av forsyningssikkerheten, særlig i utsatte regioner.
- Vannkraft er gitt høy prioritet i NVEs konsesjonsbehandling
- NVE holder kurs for søkere og konsulenter for å bidra til å bedre kvaliteten og derved korte ned behandlingstiden
- NVEs saksbehandlerkapasitet økt i 2007 og 2008. Ytterligere styrking vurderes i fbm statsbudsjettet 2009
- Viktig at kvaliteten på konsesjonsbehandlingen opprettholdes

Revisjon og Opprusting / Utvidelse

- Nye retningslinjer for revisjon
- Se muligheten for O/U i sammenheng med revisjon
  - opprettholde/øke produksjon
  - bedre miljøforhold
- Ferdige høsten 08?

Økt fokus på O/U

- NVE har igangsatt flere studier innen O/U
  - tekniske muligheter
  - barrierer og muligheter
  - markedet for effekt
  - eksempler på kraftverk egnet for effektkjøring
- Nytt NVE prosjekt utlyst :
  - Miljøkonsekvenser av raske vannstandsendringer (effektkjøring)

Miljøvirkninger av energi

- Alle energikilder har negative miljøvirkninger
- Fornybar energi er klimavennlig
- Utfordring:
  - Globale miljøvirkninger - utslipp av klimagasser vs lokale naturinngrep – biodiversitet, landskap, fisk mv.
- Viktig med mer kunnskap om virkninger av effektkjøring

Veien videre – min visjon

- Norge som eksportør av fornybar energi
- Ufordringer innen nett, støtte, FoU
- Eksisterende vannkraftstruktur må utnyttes bedre
- Vannkraft må forbli en grønn energiform

Takk for oppmerksomheten

